

**Questiones spiritualis [con]uiuij delicias preferentes,
super euangelijs tam de te[m]pore [quam] de sanctis**

Johannes <de Turrecremata>

Lyon, 18. Jan. 1509

In festo sancti francisci.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70506](#)

In festo sancti francisci.

In festo sācti frāncisci est euangelium. Confiteor tibi tc. mat. xi. Circa qd pos sunt disputa/ri sequētes questioēes. Prima vtrū pueniens fuerit secreta fidei non reuelari sapientibus et prudentib⁹ et reuelari paruulis. Scđa. vtrum beatus Franciscus fuit de numero paruolorū quibus reuelata sunt secreta celestia.

Dprīmā questionē sic pcedif. Et vi detur q̄ non sunt pueniēs secreta fidei non reuelari sapientib⁹ et prudentib⁹ reuelari p uulis. Primo sic. illis sūt reue lāda secreta fidei in qb⁹ magis fructificare pñt Sicut semē me lius seminat in terra culta et bñ preparata. sed magis hoc fit cū sapientib⁹ et prudentib⁹ secreta reuelant q̄ cū pueris reuelātur. Scribitur em̄ prouer. Audīēs sapiēs sapiētior erit. ergo secreta pueniēi reuelat sapiētib⁹ q̄ pueris simplicib⁹. Scđo sic. si mysteria fidei abscondūtur a sa/ pientib⁹ nō erunt sapiētes culpā di si ea nō credunt. fides em̄ ex auditu est. ad roma. t. Tertio. Quid est q̄ gratias reddit. q̄ hec

a sapientibus fint absconsa. q̄vi detur gaudere de cecitate illoz. et queritur causa diuisionis ho/minum. In oppositū est euangeliū p̄sens. Respondeo. Vic videndū est qui sini isti sapientēs quibus absconsa sunt mysteria xp̄i. t̄ qui p̄uuli quibus reuelata sunt. Primo em̄ sapientes qb⁹ absconsa fuerūt mysteria xp̄i sūt p̄pt̄ supbie tumiditatē in sapientia huana p̄fidentib⁹. Et isti fuerūt sapientēs i oculis suis. de quib⁹ augustin⁹ dicit. q̄ illi p̄cipiū gentiūz p̄bi qui p̄ illa q̄ facta sunt cognoscere potuerūt. in q̄ fine xp̄o p̄bi facti sūt. eo q̄ nec eum vētūz p̄phetis nec venisse apl̄is crediderunt. tumida eom̄ eorum. dicentes em̄ se esse sapie tes stulti facti sunt vt dī ad ro. Paruuli qb⁹ reuelata sunt my steria dei fuerūt abiecti p̄seato et lux. Un̄ apl̄us. Despecta nāq̄ eligit vt fortia queq̄ cōfundat. Un̄ angusti. exponit Paruuli. humilibus nō de se p̄sumērō. Scđo absconsa sunt fidei myste ria sapientibus phariseis p̄per perfidiā i credulitatē. q̄ nec ip̄i voluerunt crederē in chris̄tū nec alios credere permiserūt. Unde eis dictum est. Lu. xj. De vobis phariseis et legis peritis q̄ tulis loquentes de christo falsis inter pretationib⁹ corrumptentes. ip̄i non introstris credēdo in chris̄tū.

et eis qui intelligeret phibueris
Paruuli vero quibus reuelata sunt
secreta fidei sunt hoiles simpli-
ces pua de se sentientes. Unde dñs
Nisi pueri fueritis et efficiamini
ni sicut pueri iste, non intrabitis
in regnum celorum mat. xviiij. Tertio
absconsa sunt mysteria fidei sa-
pientibꝫ sapiētia mundana et pri-
udentibus prudētia carnis propter
eorum vanitatem. quod quis multi
eorum videantur multa scire de
deo et moribus et virtutibus ho-
minum. tamen ipsi non possunt sibi
finem, nec eorum sapientiaz ordinan-
t ad dei laudez. talibus vera
sapiētia dei occultatur. quod in ma-
liuolam animam non introibit sa-
piētia nec habitabit in corpe sub-
dito peccatis. ut dicitur sapientia. Par-
uuli autem contra quibus reuelan-
tur celestia sacramenta sunt hu-
miles. quod ubi hūilitas. ibi sapiē-
tia. Proverbius xiiij. Unde ibi exponit
glosa de hūilibus quod in simplici-
tate querunt dñm. Ad rationes
in oppositum. Ad primam rati-
onem negando consequentiam. Et
ratio est. quod paruuli non habentes
aliquid impedimentum erant ha-
biliores ad receptionem gloriarum
sapiētie quod sapientes illi de-
quibus dictum est. qui aut propter
tumiditatem animi. aut propter icre-
dulitatem cordis. aut propter va-
nitatem carnalis amoris erant
indispositi ad reuelationem cele-
stis sapientie suscipienda. Ad
secundam respondet. negando con-
sequentiam. Et ratio est. quod non

credant culpa eorum est qui pos-
nunt obicem gratiae diuine per
quam voluntas hominis prepa-
ratur ad hoc quod eleuetur in ea quod
sunt supra terram. Ad tertias
respondet. quod non ideo christus
gratias refert patri. quod gaudeat
de cecitate eorum sed iudicio dei
qui ita sapiēter ordinauit. Et cum
queritur causa huius dubitatiois
et diversitatis. dicitur quod ex parte
credentium fuit eorum hūilitas quod
ad sapientiam disponit. ut dicitur proverbius
xiiij. Abi hūilitas. ibi sapiētia.
Ex parte non credentium fuit eorum
superbia que est intellectus et
cecativa. sed ex parte dei causa
fuit sua simplex voluntas. Et hoc
est quod sequit. Quoniam sic fuit
beneplacitum ante te. quod enim aliqui
sint electi aliqui reprobri bene po-
test assignari causa in gloriali etiis
ex parte dei. ut in electis appar-
eat dei misericordia. in aliis au-
tem eius iusticia. Quia sicut ad
gloriam regis terreni et decorum
sui regni non solum pertinet aula
in qua strenui milites honorantur.
sed etiam patibulum in quo ma-
lefactores puniuntur. Sic ad glo-
riam dei non solum pertinet promissio
bonorum. sed etiam punitio
malorum. In speciali ratione non
potest assignari ratio ex parte dei
quare istum eligat et instum dis-
mittat. nisi simplex eius volun-
tas. Unde dicit Augustinus. su-
per iohannem. Quare illum tra-
hat et illum dimittat. noli iudi-
care si non vis errare.

In festo sancti luce.

D secundam questione qua queritur, vtrum beatus franciscus fuit de numero parvulo rum quibus reuelata sunt secreta celestia. Non detur, qd sic. Nam ipse humilium? et parvulus in oculis suis plus qd dici possit fuit, et colubina simplicitate plenus modo a patre celesti plurima secreta reuelata sunt que sapientibus huius seculi sunt absconsa in primis reuelata sunt sibi multa futura p donum prophetie quod sepe habuit. Secundo reuelata sunt sibi secreta cordium fratrum suorum et aliorum. Tertio donatum est sibi miraculose donum linguarum quo intelligere extraneos homines posset et eis predicare. Quarto reuelata sunt multa secreta diuine sapientie et celestis doctrine qua miro seruore ciuitates et castella circuens in populis seminauit. Quinto reuelata sunt ei secreta specialissima, scilicet diuine passionis stigmata, non modo reuelata sed miraculosa impressa, nam semel in visione seruus dei extra se seraphim crucifixum aspergit, qui crucifixionis sue signa ei evidenter impressit ut crucifixus crederetur. et ipsi mira certe reuelata sunt et multa humili et parvulo beato francisco. Serto in signu et testimonium sanctitatis eius immu-

ra a deo patre sunt reuelata sine ostensa miracula, de quibus omnibus in eius legenda patet.

In festo sancti luce est euangelium. Deinde gaudet discipuli. Luce. Et circa qd possunt discutari sequentes questiones. Quid prius, utru post electionem, tunc apostolorum convenienter electi sunt. Inter discipuli, inter quos Lucas unus dicitur fuisse. Quid secunda, vtrum beatus lucas inter euangelistas in figura bouis fuerit convenienter designatus.

D primaz questione sic proceditur. Et vide qd post electione opus apostolorum duodecim non per mecum nisi alii, sed illi cet septuaginta duo discipuli electi sunt. Quid primo sic. Frustra sit qd plura qd potest fieri qd pauciora, sed qd duodecim apostolorum sufficiens euangelium seminandum et predicandum erat per universum orbem. Unus apostolus ad ro. Et fides et auditus est, auditus qd verbum dei et statim subdit. Nunquam non audierunt equidez in omnem terram extitit sonus eorum, et glo, exponit de predicatione